

JULIJ
1 S. Pres. kri
2 N. S. pobnik
3 Leon II.
4 Dan neodvis.
5 S. Anton M. Z.
6 C. Bogomila
7 P. Ciril in Met.
8 S. Elizabeta Port.
9 N. S. pobnik
10 P. Amalija
11 T. Pij I.
12 S. Mohor in Fort.
13 C. Marjeta
14 P. Bonaventura
15 S. Henrik

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI I N URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 134.

CHICAGO, ILL., PETEK, 14. JULIJA — FRIDAY, JULY 14, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Nevtralnost dela vladi preglavice - Nova 'os' na Balkanu

Kongres odklonil predsednikovo zahtevo, da se sedanji nevtralnostni zakon odpravi in se dovoli prodaja orožja proti gotovini. — Predsednik se pripravlja za ponovni nastop. — Sedanji zakon v pomoč Nemčiji in Italiji.

Washington, D. C. — Kongres se je te dni uprl predsedniku Rooseveltu in njegovi administraciji v zadevi, ki je bila med najbolj važnimi, kar se jih je obravnavalo tekom letošnjega zasedanja, namreč v vprašanju, na kako stališče se naj postavijo Zed. države v slučaju, ako v tujemstvu izbruhne vojna. Gre za to, ali se naj Amerika popolnoma zapre sama vase, da ne bo v nobeno državo dovolila izvoza orožja in drugih vojnih potrebščin, ali se naj bi ta izvoz dovolil pod določenimi pogoji.

Rooseveltova vlada se je zavzemala za to, da se dovoli izvoz orožja vsaki državi brez izjeme, toda pod pogojem, da se blago naprej plača in, da se kupec odpelje na svoji ladji. V tej zahtevi pa je bila vlada temeljito poražena, in sicer najprej v poslanski zbornici, kjer se je sprejel ravno nasprotni predlog, namreč da se v slučaju vojne v tujemstvu ustavi vsako dostavljanje "moralnega orožja" bojujočim se državam, in potem še v senatu, kjer je odobril za tujezemske odnose odločilo, da se razprava o nevtralnostnem predlogu sploh ne pripusti pred celokupno senatsko zbornico tekom letošnjega zasedanja.

Na ta način je, kakor rečeno, Rooseveltova zahteva došla do celne pobite, toda predsednik kljub neugodnim okoliščinam ne namerava odnehati. Kake metode se bo poslužil, da bo spravil predlog še enkrat pred kongres, in, da bo tudi dosegel to, kar hoče, ni znano. Lahko bi pritisnil na senat, da ta vzame predlog omenjenemu odboru iz rok in ga sam direktno obravnava; ta proces pa bi ne bil varen, kajti senatorji so ljubosumni na tradicije in bi zamerili, ako bi se skušal vplivni in mogočni odbor za tujezemske odnose tako prezirati, ter bi že iz tega vzroka utegnili predlog pobiti. Druga pot bi bila, da bi skušal predsednik pridobiti dva senatorja v omenjenem odboru, da pobijeta svoj prejšnji glas in tako pripomoreta, da pride predlog pred senat. Možno je pa tudi, da bo predsednik pustil zadevo pri miru začasno ter bo sklical izredno zasedanje kongresa v slučaju, ako bi v Evropi nastale kake resne zmede.

Da se predsednik poteguje za odpravo sedanjega nevtralnostnega zakona, po katerem je v vse bojujoče države prepovedan izvoz orožja, za to ima globok vzrok. Ta zakon je namreč v direktno pomoč totalitarnim državam, Nemčiji in Italiji, ter njunim morebitnim zaveznikom. V slučaju vojne bi Anglija s svojim brodomem kontrolirala Atlantik in bi fašistični državni sploh ne imeli dostopa do Amerike. Ako se torej sprejme predsednikova zahteva,

ZAGONETNI ČIN ITALIJE

Iz južne Tirolske dala izgnati vse tujece.

Rim, Italija. — Zastopniki raznih držav so v sredo zahtevali od italijanske vlade pojasnila, kaj je povod nenadnemu ukazu, da se morajo iz južne Tirolske nemudoma odpraviti vsi tujezemci. Ta ukaz je bil izdan dan prej in je povzročil številna uganjanja v tujemstvu. Iz nekaterih krogov se celo trdi, da ta korak z gotovostjo kaže, da namerava Italija v kratkem nastopiti proti Franciji. Italijanska vlada pa je na vsa poizvedovanja dala kratko pojasnilo, s katerim ni nič povedala, namreč, da se je izgon odredil "iz vojaških ozirov."

NEPRIJETNA ZABAVNA VOŽNJA

Stokholm, Norveška. — 20 potnikov se je odpravilo zadnji turek na zabavno vožnjo s parnikom mimo bližnjih otokov. Bila pa je ta vožnja vse prej kakor zabavna. Kapitana ladje je namreč med vožnjo prišla hipna blaznost in v tem položaju je bilo njegovo vedenje tako, da je postavilo živce potnikov na skrajno preizkušnjo. Tako je najprej ukazal, da je morala ladja voziti s polno hitrostjo naprej, jo dal nato obrniti in voziti z enako hitrostjo nazaj. Ko je storil to ponovno in ponovno, je prvi mornar skušal pregovoriti, da bi njemu oddal poveljstvo ladje; kapitan pa ga je v odgovor pobil na tla. Napadel je nato nekega potnika, skoraj zadavil neko služkinjo in, predno ga je mogla posadka s pomočjo potnikov ukrotiti, je imel še priliko, da je oddal na sireno SOS alarm. Izkrkali so ga nato na nekem otoku; kmalu je prišel zopet do zavesti in tedaj se je izrazil, da nič ne ve, kaj je delal.

ŽENSKA IMELA NENAVADNO SREČO

Chicago, Ill. — V svojem stanovanju na 6107 Dorchester ave. se je 23 letna Mrs. Jean Lake vsedla zadnji turek na okno in se naslonila na mrežo. Ta pa se je vdala in ženska je padla tri nadstropja globoko. Ko je njen mož v skrbeh prihitel do nje, jo je našel stoječo na dvorišču skoraj popolnoma nepoškodovano. Imela je le praske na obrazu in na kolenih.

va, da se lahko prodaja orožje brez izjeme vsem, bi imeli dostop do nakupa le Anglija in Francija. Tudi Nemčija in Italija bi ga lahko kupili, toda do njega bi ne mogli priti. Po sedanjem zakonu pa bi ga tudi Anglija in Francija ne mogli dobiti.

STAVKA WPA SE ŠIRI

Administratori WPA razmotrivajo položaj.

Chicago, Ill. — To sredo se je otvorila v tukajšnjem mestu važna konferenca. Iz vseh 48 držav so prispeli namreč semkaj pokrajinski WPA administratorji, na čelu jim glavni administrator, F. C. Harrington iz Washingtona. Ta konferenca je bila sprva namenjena, da se bo na njej razpravljalo o splošni preureditvi WPA, toda med časom, odkar je bila sklicana, se je pa pojavila stavka med WPA delavstvom in to vprašanje zavzema zdaj prvo mesto, ker postaja čimdalje bolj akutno: Namesto namreč, da bi se stavkarji zbal grožnje z odpuščenjem in prišli nazaj na delo, se njih število od dne do dne množi širom cele dežele.

VZNEMLJIV DOŽIVLJAJ NA RAZSTAVI

New York, N. Y. — Neki par, namreč Mr. in Mrs. J. C. Kathborne iz Old Westbury, N. Y., bo imel dosti vzroka, da si bo zapomnil newyorško razstavo za celo življenje. Imel je namreč doživljaj, ki ga ne bo pozabil. Za zabavo sta si privoščila vožnjo z umetnim padalom. Med tem pa, ko sta drčala navzdol, so se vrvi, na katerih je padalo viselo, nekako zamotale in par je obvisel 125 čevljev visoko v zraku. Celih pet ur je moral prestat v tem neprijetnem položaju, predno so ga mogli rešiti in dogodek je privabil do 30,000 gledalcev.

400 RELIFNIH USLUŽBENCEV ODPUŠČENIH

Chicago, Ill. — Zaradi znižanja razpoložljivih skladov se je mestna relifna administracija odločila, da bo znižala število svojih uradnih uslužbencev za 15 odstotkov. S tem bo moralo biti odpuščenih okrog 400 oseb.

AEROPLAN IN AVTO KOLIDIRALA

Alhambra, Cal. — Do ne navadne kolizije, namreč med aeroplanom in avtomobilom, je prišlo tukaj zadnji turek. Pripetilo se je to, ko je neki pilotski učenec zgrešil razdaljo do letališča, kjer je mislil pristati, ter je na cesti prišel na tla. Pilot je bil pri tem le lažje ranjen, dočim je ženska, ki je vozila avto, zadobila resne poškodbe.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — V parlamentu se je zadnji turek sporočilo, da se vodijo med Anglijo in Bolgarsko trgovinska pogajanja, in sicer z namenom, da se doseže večji izvoz iz Bolgarije v Anglijo in da se splošno pospeši trgovina med obema deželama.

— Tallinn, Estonija. — Tukajšnja vlada je izdala v turek odredbo, s katero je naročila prebivalstvu, naj se pripravi na možno vojno. Ljudstvu je naročeno, da se preskrbi za dve meseca z najbolj potrebnimi živili.

— Šanghaj, Kitajska. — Iz Pekinga se poroča, da je bil zadnji turek postavljen pred japonsko vojaško sodišče angleški vojaški ataše C. R. Spear pod obdolžbo špijonaže. Obdolžen je, da je prišel do vojne linije brez dovoljenja.

KAT. LETALSKO ŠOLO VODI GEN. NOBILE

Chicago, Ill. — Italijanski general Nobile, znan kot letalec in kot znanstvenik, je postavljen za načelnika letalskega oddelka v katoliški Holy Name tehniški šoli blizu Lockport. Kakor znano, je imel ta general nesrečo, ko je skušal z zrakoplovom prepluti preko severnega tečaja v 1928, in tedaj je padel pri fašistični nemilosti. Bil pa je ožji prijatelj pokojnega papeža Pija XI. in ta je baje tudi posredoval pri kardinalu Mundeleinu, da se Nobilu nakloni omenjeno mesto.

ZVEZA DVEH SLOV. DRŽAV

Med Jugoslavijo in Bolgarijo se deluje za tesno medsebojno zvezo.

Belgrad, Jugoslavija. — Končno so se pojavili dobri izgledi, da pride med obema slovanskima državama na Balkanu, Jugoslavijo in Bolgarsko, do tesne politične in gospodarske zveze. Prve dni tega tedna se je mudil tukaj bolgarski min. predsednik Kiosseivanov in imel več konferenc s princem Pavlom; kakor se ugotavlja, se je pri tem sprejel program za enotno carinsko zvezo obeh držav, dalje, za njuno skupno tujezemsko politiko, za sodelovanje v tujezemski trgovini in končno za morebitni odstop 990 kvadratnih milj ozemlja Bolgariji od strani Jugoslavije, katerega je zadnja dobila po svetovni vojni.

Da je prišla pobuda za to združevalno delo iz Berlina, je več kakor jasno, zlasti še, ker se deluje na to, da se priključi tej zvezi tudi nazijska zaveznička Ogrska. Qba omenjena slovanska naroda se celih 20 let nista mogla sporazumeti za sodelovanje; priti so morale kritične razmere in direktni pritisk od tujca, Nemca, da sta se zblížala. Za združevanje Slovanov gre torej zasluga — Hitlerju. Očividno je seveda, da bo ta skušal tako združena naroda izrabiti v svoje lastne namene.

POSNETEK FORT DEARBORNA BODO PODRLI

Chicago, Ill. — Se izza svetovne razstave je stal ob jezeru na 26. cesti posnetek zgodovinskega Fort Dearborna. Oblasti, ki imajo v oskrbi mestne parke, pa so zadnjo sredo sklenile, da se ta gradba podre, češ, da nje vzdrževanje stane na leto skoraj \$20,000, kar je preveč.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

Iz Jugoslavije

Beogradska policija je prišla nevarnega pustolovca večjega kalibra, ki je bil obenem spreten vohun. — Nesreča priljubljenega športnika, ki je z avtom zdrknil v Savo. — Razne druge vesti.

Zanimivo odkritje o judovohunu

Beograd, 23. junija. — Pustolovca večjega kalibra je spravila za zapahe tukajšnja policija. Je to po celem mestu dobro poznani neki Alfred Grauer, ki je nastopal kot fotoreporter neke angleške slikovne agencije. Mož je živel pa preveč razkošno in policija je tudi zasledila, da je imel skrite lokale in v njih igralnice, zato so ga prijeli. Sedaj prihajajo na dan razne podrobnosti iz življenja tega moža, ki so ga v Beogradu videli na vsaki politični svečanosti s fotografskim aparatom v rokah. Grauer je dnevno sedel v kavarni pri Ruskem carju, in ljudje danes govorijo, da je bil tam neke vrste kontrolor nad tujci. Dejansko so se vsi bali kaj govoriti, če je stopal Grauer mimo njih. V času, ko se je pokojni Stjepan Radić mudil v Beogradu v hotelu Post, se je Grauerju posrečilo podkupiti portirja, da je odstopil svoje mesto njemu. Kot tak je nadziral vse delo Stjepana Radića. Tako se mu je posrečilo priti v posest originalnega brzojava, ki ga je Radić poslal MacDonaldu ob priliki sestave njegove vlade. Grauer je original pridržal zase ter ga prodal tistemu, ki je zanj vohunil, a brzojav je napisal sam in ga odposlal. Znan pa je Grauer tudi zaradi vloga v hotel "Esplanade" v Zagrebu, kjer ga je odkril pokojni Svetozar Pribićević. Znana je tudi vloga Grauerja pred sodiščem za zaščito države. Vse Grauerjevo življenje je roman pustolovca, za katerega se nikoli ni moglo vedeti, za čigav račun dela. Pa so prišle na dan porazne ugotovitve. Grauer je bil po svojem očetu madžarski državljani, čeprav je bil rojen v Nišu. Kot jud se je znal takoj okoristiti z neumnostjo drugih. Pred vojno in med vojno je goljufal na Dunaju, odkoder je tudi dobavljal lepa dekleta za javne lokale na Vzhodu. Ko je tam presedel lepo število let v ječi, jo je potegnil v Zagreb, kjer je skupaj s policijskim šefom prodajal tujcem potne liste. Kmalu nato se je pojavil v Beogradu in dobil lepe zveze pri visokih gospodih. Na ta način se je zaščitil in odprl več tajnih igralnic. Zaradi svojih dobrih zvez je bil varen, pa je zato o njem krožil glas, da se mu ni dobro zameriti. Nazadnje, ko so njegovi zaščitniki izgubili vajeti oblasti iz rok, se je policiji le posrečilo, da ga je zgrabila za vrat.

Splašeni konji

Konji so se splašili in vrgli z voza 45 letnega hlapca Franca Turka iz Sv. Florijana pri Rogateu, da si je revež zlomil nogo pod kolenom. Ko lo je šlo čezenj in mu prizadejalo hude poškodbe po vsem telesu.

Smrtna kosa

V Koroški Beli je umrl Jože Jurca, ki je podlegel sončarici, katera ga je prijela ko je bil na izletu ob Jadranu. Star je bil 13 let. — V vasi Vrzdenc pri Horjulu je na poti v cerkev umrla Marija Logar, rojena Rožnik, po domače Kmetova mama. Stara je bila 79 let.

Z lipe je padla

V Predoslju pri Kranju je 41 letna žena tovarniškega delavca Antonija Štefe, obrabljala lipovo cvetje. Stopila je pa preveč na konec veje in je zdrsnila na tla. Pri padcu si je nalomila več reber in dobila tudi hujše notranje poškodbe, radi katerih so jo odpeljali v ljubljansko bolnico.

Avto se je prevrnil

Iz Rakeke proti Cerknici je vozil avtoteksi dve potnici. Po nesrečnem naključju se je avto prevrnil in ena izmed potnic, žena upokojenega strojnika iz Cerknice Ivanka Parmoser, si je pri tem zlomila ključnico.

Smrtna nesreča športnika

Ljubljana, 26. junija. — V noči od sobote na nedeljo se je peljal iz Bleda v Bohinj da leč znan ljubljanski športnik

POLJAKI ODLOČENI, DA BRANIJO GDANSK

Prizor s parade, ki so jo pred kratkim priredili v Varšavi poljski armadni letalci, ko je država praznovala takozvani Pomorski dan. Napis, ki so ga nosili med parado in ki se vidi na sliki, se glasi: Gdansk je bil, je, in bo poljski.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tisk:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kaj bo s sporazumom z Hrvati?

4. RAZGOVORI ZA SPORAZUM.

Vsa država se je razveselila, ko smo izvedeli, da je 4. aprila prišel ministerski predsednik Cvetković v Zagreb k dr. Mačku na razgovore za sporazum. Zelo smo se veselili njegove lepe geste v tem, da ni klical dr. Mačka v Beograd, temveč je sam kot predstavnik najvišje državne oblasti prišel v Zagreb, da je tako pokazal Hrvatoma na jasn način, kako odkrito misli in kako mu lahko zaupajo, pa tudi kako srčno želi doseči sporazum in ureditev države tako, da ji bo za jamčena nemotena bodočnost.

Naravno je bilo, da smo vsi zelo nestrpnost čakali prvih poročil o teh razgovorih.

Toda ti razgovori so se vršili med štirimi očmi in samo ustmeno. Pravih uradnih poročil tudi ni bilo. Ko so časnikarji vpraševali, kako in kaj potekajo razgovori, dobili so samo zagotovilo, da se pogajanja vrše v pristranskem tonu. "Razgovori med menoj in predsednikom HSS dr. Mačkom so potekali v prijateljskem ozračju in se bodo nadaljevali jutri", je rekel Cvetković. 5. aprila so poročali listi zopet, "da sta v glavnem oba istih misli glede bistva vprašanj, ki so na dnevnem redu, in da imata isto osnovno naziranje o načinu, kako naj ta vprašanja uredi". Katera so ta "bistva vprašanj", ki so na dnevnem redu, "kateri način" je to, o katerem imata oba isto naziranje, javnost ni izvedela.

V tem je pa na veliki petek Italija zasedla Albanijo. Tako je prišla naenkrat Italija za hrbet Srbije in tako naše države. Gotovo nov zelo velik pretresljaj za celo Evropo, še večji za nas v Jugoslaviji. Veliko razburjenje je zavladalo po celi državi in najgorostnejše vesti so krožile od ust do ust. Vse je bilo do skrajnosti razburjeno. Pa saj ste bili vi v Ameriki tudi kakor smo čitali v vaših listih.

V takem žvepljenem ozračju sta se sešla po velikonoči zopet Cvetković in dr. Maček k nadaljnim razgovorom.

Razgovori so se končali 16. aprila. 17. aprila so se pa sešli v Rogaški Slatini ministerski predsednik Cvetković, dr. Korošec in dr. Spaho, toraj vladna vodilna trojica, na razgovor. O čem so se razgovarjali, in kaj so sklenili, javnost ni izvedela. Sumljivo je pa bilo in je kazalo, da so razmere zelo težke.

Glede sporazuma se je reklo, da je Cvetković nesel po goje sporazuma, katere mu je predal dr. Maček, v Belgrad, da jih bodo še tam proučili, da je pa vse v redu. Tako smo vsi pričakovali v najkrajšem času razčiščenje ozračja in objavljenosti pogojev Hrvatov in novo vladu, ki bo začela izvrševati sklepe. Čakali smo in čakali. Toda dočakali smo samo vest, ki je izbruhnila na dan, da je "sporazum v Belgradu odklonjen". Zakaj je bil odklonjen, in kaj bo sedaj, nihče ni vedel. Krožile so zopet najfantastičnejše vesti od ust do ust, najbrže samo inscenirane od nasprotnikov naše države.

V tem se je pa izvedelo, da odpotuje knez namestnik Pavle v Rim in pozneje še v Berlin. Nihče ni vedel, za kaj in po kaj gre. Vendar vsi smo zaupali princu in vedeli, da dela gotovo veliko delo za državo in narod in smo se hitro pomirili. "Slovenec" ki je gotovo najbolje informirani list, je pri obeh obiskih povdarjal zelo vidno, da je knez Pavle storil za državo in tudi za Slovenijo veliko delo, za katero smo mu vsi dolžni hvaležnost. To je parkrat v svojih nagovorih povdaril tudi sam dr. Korošec. Katero delo je bilo to, tega ne vemo. Privratno že je o tem veliko govorilo. Toda kdo naj kontrolira govorice, koliko je resnice na tej ali oni? Toliko je bilo pa vendar jasno povedano, da je dosegel, da so naše meje, kakor z Italijo, tako z Nemčijo "večne". Ako smeto te besede čitati skozi diplomatska očala in čitati za njimi, ali med vrsticami, bi morda čitali to le: Knez Pavle je dosegel varnost naših meja. Toraj so bile meje ogrožene. Od koga? Zakaj? Zakaj je takoj po odklonitvi sporazuma odpotoval? Najbrže je bilo vse z zvez z vsemi dogodki v državi zadnje

mesece.

Če pogledamo propad Češke, ali ni bilo tam slično? Čehi so zavrnili slovaške zahteve. Slovaki so "prosilili" nemško pomoč in Nemčija je "velikodušno radi evropskega miru" morala posredovati in žrtvovati Češko. Slovaški je dala "svobodo", Podkarpatska Rusija je šla.

Ako vse to prestavimo na jugoslovanski politični jezik, ali ni tu veliko sličnosti? Ali bi se ne znalo popolnoma po istem vzorcu dogoditi tudi z Jugoslavijo vse isto? Slovenija je Nemcem že "Karstgau", to vemo vsi, toraj drugi Sudeti. Hrvatska je napoti Madžarom na njih poti k morju. Italija stremi za Dalmacijo. Hrvatska je pa nezadovoljna.

Seveda je vse to samo domnevanje, ker cele resnice nihče ne ve, razven samo ožji krog v Rimu, Berlinu in Belgradu. Vendar naj bo, kakor hoče, toliko je gotovo, da smo se v Jugoslaviji zelo oddahnili po teh knezovih obiskih in zopet mirneje dihamo in imamo nove nade za svojo bodočnost. Vidimo, da je naša usoda v modrih in krepih rokah, katerim zaupamo, in katerim zaupajte tudi vi zunaj na tujem in se ne dajte begati od nikogar.

Pogajanja so sicer nekoliko zastala. Vendar, kakor pravijo vse izjave vodilnih krogov, se še vrše, ali se bodo še vršile in se bo vlada dalje pogajala. Vsi upamo, da so bile prve zahteve Hrvatov njihove maksimalne zahteve, ki pa nikdar niso dosegljive temveč treba pri vsakem sporazumu kompromisa. Vsakdo mora nekoliko popustiti. Upamo, da bo tudi tukaj isto.

Eno je pa gotovo: sporazum mora priti, ali pa smo šli. Ako se bodo kakor Srbi tako Hrvati o pravem času zavedli velike nevarnosti, ki preti nam vsem, celi državi, če tudi morda trenutno ne več, pa gotovo preje ali pozneje, če bo žalosten slučaj nesrečne bratske države le bdel pred očmi vseh voditeljev, kakor tudi vseh narodov kot svari len zgled, kaj je danes vse mogoče na svetu, potem ne bo težko sporazum doseči. Kar Bog daj! (Konec)

O SLAVNOSTI V JOLIETU

Joliet, Ill.

Redke so prilike med Slovenci v Ameriki, ko smo kot narod deležni priznanja od tujerodcev. Jolietški Slovenci smo preživeli tak dan v nedeljo 9. julija, ko je pomožni škof Bernard J. Sheil, iz Chicago, blagoslovil novi farni park cerkve sv. Jožefa. S škofom vred se je udeležilo to slovesnosti veliko število duhovnikov iz Joliet in okolice. Vsi so občudovali delo in uspeh, katerega so naši pridni farani, pod vodstvom svojega delavnega župnika, dosegli v zadnjih štirih mesecih. Kjer je pred štirimi meseci ležalo devet akrov prazne zemlje, zdaj raste dvesto novo zasajenih dreves. Kjer je lansko leto rastla koruza, se zdaj dviga pet zidanih poslopj, z vso moderno opremo, za prirejanje piknikov in veselice. Kjer je poprej nemoteno rastla do vratu visoka plevel, se zdaj razprostirata dva urejena prostora za igranje "baseball" igre. Na malem hribčku kjer so lansko leto nekateri bolj delavni farani zelje in repo redili, so zdaj betonirani prostori za "tennis" igre. Ko so drugoredo videli vse to, so v resnici občudovali podjetnost in delavnost naših faranov. Kaj takega niso pričakovali. Program je bil kratek a je-

dermat. Ob pol četrti uri je bilo naznanjeno, da prihaja škof s svojim spremstvom. Solška godba se je zbrala pri vhodu in je spremljala škofa na posebno zgrajen oder. Ljudstvo je obkolilo prostor. Domači župnik Father Butala je pozdravil odlične goste in poklical k besedi najprvo mestnega župana George T. Jones. Za županom je govoril občinski komisijski Emmet McGuire, potem John A. Zelko naš faran in inženir, ki je naredil vse načrte za park in poslopja in ki stalno nadzoruje delo. Njemu je sledil Velečasti Matthew O'Neill O. Carm. provincial o. karmelitoj. Na vse zadnje je pa nagovoril množico škof sam. Povdarjal je da je naše največje bogastvo naša mladina. Mladina je upanje in bodočnost naše dežele, in zato je mladina vredna najboljše skrbi in pomoči, katero ji moremo izkazati. Lepo urejen park kjer se mladina pod pravim nadzorstvom udejstvuje v igri in športu je velik pripomoček za pravo vzgojo in razvoj, telesni in duševni, pri rastočih fantih in dekletih. Častil je župniku in faranom, ki so se zavzeli in izpeljali tako koristno stvar. Za tem je škof blagoslovil park in vse navzoče. Pred blagoslovom je pel cerkveni pevski zbor, po bla-

goslovu je igrala šolska godba. Po blagoslovu si je škof ogledal vsa poslopja in naprave.

Farani so ostali na parku do poznega večera pri prosti zabavi. Vsak je priznal da tako lepega sporazuma, in pristnega veselja, zadovoljstva in dostojnega obnašanja, še nismo videli na nobeni taki slavnosti. Ta dan nam bo dolgo ostal v lepem spominu.

Poročevalec

VABILO NA PIKNIK

Milwaukee, Wis.

Kamen do kamna "Palaca" — zrno in zrno "Pogača," je naš starodavni pregovor. Nekaj takega imamo tudi v mislih s prireditvijo piknika v prid našega slovenskega doma, katerega res resno potrebujemo.

Vsak nikel pripomore do našega cilja, zato je vladno vabimo rojake in rojakinje od blizu in daleč, da posetijo ta naš piknik v nedeljo, 16. JULIJA na GAZVODU FARMI, Highway 36, blizu 43 ceste. Za tiste, ki nimajo svojih avtov, bo vozil truck popoldne vsako uro od vogala 8th & National Ave., ter od zemljiska Slov. doma. Na tiste, ki imate svoje avtomobile pa vladno apeliramo, da pripelje seboj svoje družine ter prijatelje in znance ker zabave bo dovolj za vsakogar. Z rodoljubnim pozdravom

Frank Britz

Dolgoletni naročnik

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Četrti julij je šel v naši naselbini prav lepo mirno mimo nas in ni bilo nikakih nesreč od razstrelb in umetnih ognjev. — Umrla je rojakinja Mrs. Mary Savrich in sicer dne 3. julija. Žena je dočakala lepo starost 86 let. Pogreb pokojne se je vršil dne 6. julija s sv. mašo in po opravljenih obrednih molitvah, so pokojno odpeljali pokopališče sv. Vincencija. — Naj počiva v miru.

Dne 25. junija so obiskali rojaki iz Joliet č. g. Vincenc Šolarja v Peru, Illinois in več drugih prijateljev. Bili so: Mr. John Trlip, jolietški trgovec, Mr. in Mrs. Williams, in Frank Rogell. — Dne 2. julija se je mudil tukaj tudi rojak Mr. Joe Hrovat, in hčerka, ki so naši stari prijatelji. — Tudi dne 4. julija so se rojaki in rojakinje mudili na obisku in sicer Mr. in Mrs. John Jarc in sin ter Mrs. Mary Marenčič, ki je Clevelandčanka, drugi pa iz Gary, Indiana. Pomudili so se pri naših prijateljih Mr. in Mrs. Ld. Kastigar. — Hvala rojaki za prijazni obisk!

Več slovenskih deklet se nahaja na počitnicah in sicer na turi po Združenih državah. Želimo jim, da bi se zdravi in zadovoljni vrnili na svoje domove in med svoje domače. — Mrs. Joe Praznik se začasno nahaja v Chicagi in ji želimo vse najboljšje pri delu, katerega je dobila. Pri cerkvenem pevskem zboru, jo pa tudi zelo pogrešamo.

Dne 8. aprila se je pripetila zelo velika in žalostna nesreča za rojaka Mr. Martina Šetince. Mož je bil že več let zaposlen pri Alfa Cement Co. tukaj v La Salle. Par let je bil tudi za delavskega vodjo ali "basa". Omenjeni dan ga je po nesrečnem slučaju zgrabila električna struja ki ima 33.000 voltov napetosti in ga tako hudo obžgala, da je po par urah izdihnil. Čudno je, da je mogel tako strašno ožgan še živeti par ur. Delavstvo je tega slovenskega rojaka zelo rado imelo, ker je bil z delavstvom dober in prijazen. Pogreb se je vršil v torek 11. julija v cerkev in od tam na pokopališče. — Naj počiva v miru.

Poročevalec

ROCKDALSKA DRUŠTVA VABIJO NA PIKNIK

Rockdale, Ill.

Mnogim tukajšnjim rojakom je že znano, da pride vse slovenska društva v Rockdale, Ill. skupni slovenski piknik v Oak Grove, Rockdale, Ill. v nedeljo 16. julija. Vsi znanci in prijatelji iz bližnjih naselbin se prijazno opozarjajo na ta piknik in jih povabimo, da se ga udeležijo. Znano vam je, da so delavske razmere mizerne, zato ste zlasti tisti, kateri laglje kaj utrpeli, prošni, da se piknika udeležite. Ob podobnih prilikah smo pripravljeni vašo udeležbo povrniti. — Nasvidenje v nedeljo 16. julija.

Frank Muha, nar.

KAJ NOVEGA V OGLESBY

Oglesby, Ill.

V naši naselbini se mladi pari kaj pridno ženijo. V kratkem so se vršile kar tri poroke. Poročil se je Joseph Meglich mlajši s Katarino Walker iz Spring Valley. Dalje John Komatar mlajši s Helen Skirski; in Filip Brovelli z Alice Krončič. Vsem parom želimo mnogo sreče in zadovoljstva v novem zakonskem stanu.

Dne 23. julija se bo vršil velik cerkveni piknik v Frank Krončičevem parku. Na ta piknik prijazno vabimo vse rojake in rojakinje iz bližnje okolice. Čisti dobiček je namenjen za cerkev. Vstopnina je prosta, zabave na pikniku za stare in mlade obilo. Iz De Pue pride Maček orkester, ki bo igral vesele poskočnice. Le pridite, boste videli kako bo lušno.

Poročevalec

VESTI IZ JOHNSTOWNA

Johnstown, Pa.

Mesec julij je tukaj. Še teden dni ni star, pa je že prisen cel mero novic, ki so dovolj važne, da pridejo v javnost.

Prvi dan v juliju smo spremlili na zadnji poti k večnemu počitku Mrs. Ano Kukenberger. Pokojnica je bila rojena pri Mokronogu na Dolenjskem pred 59 leti. V Ameriki je bivala 33 let in sicer ves čas v Johnstownu. Zapuška več letno v hčere, katerih najmlajša hči ima 16 let. Mož pokoj- (Dalje na 3. str.)

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

V staro domovine

Cleveland, O. — Mr. in Mrs. Frank Jakšič sta se odpeljala zadnji ponedeljek na obisk v staro domovino. S seboj sta vzela tudi avto, s katerim se bota vozila od Trsta naprej proti Jugoslaviji in še morda drugod po Evropi, nazaj grede bota prevozila vso Italijo in stopila na parnik šele v Naplu. Mr. Jakšič je bil leto star, ko je s svojo mamo prišel v Ameriko, dočim je bila Mrs. Jakšič rojena tukaj v Clevelandu.

Piknik

Chicago, Ill. — V nedeljo 16. julija bo v Lemontu na hribu velik piknik, ki ga prireja društvo "Three Stars" ZSZ, ob enem z društvom Svoboda ZSZ, iz So. Chicago. Oba društva vabita prijatelje in znance, da se tega piknika v velikem številu udeležijo. Ta piknik bo nekaj posebnega, zato ne zamudite ga!

Smrtna kosa v Penni

Homer City, Pa. — Tukaj je umrla rojakinja Mrs. Frank Ferencak, v starosti 62 let. Rodom je bila iz Pudloga, farra Leskovec na Dolenjskem. Umrla je v nedeljo 2. julija. Pogreb je bil v četrtek 6. julija. Pokojna zapuška žaluječega soproga Mr. Frank Ferencaka in več sorodnikov. Vsem naše sožalje, pokojni pa R. I. P.

Smrtna kosa

Chicago, Ill. — V sredo je umrla Miss Mary Enčimer, stara okrog 62 let, rodem iz Sel pri Sv. Krizu na Dolenjskem. V Ameriko je prišla nekako pred 30 leti in je živela vedno v Chicagi. Tukaj v Ameriki zapuška tri sestre in dva brata. — Pogreb pokojne bo v soboto ob 10 uri dopoldne iz cerkve sv. Štefana. Njeno truplo leži v Louis Zefranovi mrtvaški kapeli na 1941 W. Cermak Rd. — Sorodnikom sožalje, umrli pa R. I. P.

Čoln se je prevrnil

West Newton, Pa. — Na reki Youghiogheny se je v nedeljo 2. julija prevrnil čoln, katerem so se nahajale 23 letna Louise Morelo, njeni dve sestrji 21 letna Ana in 17 letna Eleanor ter njih prijateljica 18 letna Margaret Skrijanc. Čoln se je prevrnil in vse štiri so padle v vodo. Skrijančevi je posrečilo da je srečno priplaval k bregu, dočim so ostale tri našle žalostno smrt v vodi.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(20)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Tarzan z vso previdnostjo, katere je bil le on, poznavalec džungle vajen, obhodil vse koče, se je prepiral, da teh, katere je iskal, ni tukaj. Toda, vedeti je hotel še več. Vrnil se je h poglavarjevi koči, pred katero je kakor stvar brez vrednosti, ležal veliki dragoceni smaragd.

Pred vrati koče je Tarzan nekoliko postal, poslušal in nato vstopil v koč. Po dihanju je spoznal da so v koči ženska, otroci in eden možki — poglavar. Hitro se je splazil k njemu in mu previdno nastavil roko na vrat, pripravljeno, da ga lahko vsak trenutek stisne, če bi bilo potreba.

"Ne kriči na pomoč, če ti je življenje drago," je posepil Tarzan. "Kdo si?" odvrne poglavar polglasno. "Jaz sem bog-vrag," odgovori Tarzan. — Znano je že, da je Tarzan s tem, da se je med divjaki, kjer ga niso poznali, najboljši proslavil s tem, da se je izdajal za boga-vraga.

Tarzan je sedaj hotel vedeti od poglavarja kaj je z onima belcem, od katerih ima ta svetli kamen, toda poglavar mu drugega ni mogel povedati kot da so ju nekovi ljudje pregnali s kempe in ko sta bežala, sta pustila ta zeleni kamen, belega pa odnesla. Od Gonfale ni vedel ničesar.

POZOR!
Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Vstanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah. Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul Laurich, 414 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1004 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, Willard, Wis.
Načelnik publikacijske propagande DSD: Rev. Aleksander Urankar, OFM, 1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 452 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.
John Nemanich, 650 N. Hickory St., Chicago, Ill.

Predsednik Atletičnega odseka: John Rolih, 528 Bluff St., Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd, Ch.ago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podporn, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$177.062,30.

Sprejema se člane in članice od 16. do 55. leta. V mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250,00, \$500,00 in \$1000,00. Izdajajo se različne certifikati "Whole Life", "Twenty Payment Life", in "Twenty Year Endowment". Vsaki certifikat nosi denarno vrednost, tudi Centralna bolniška podpora. Družba sv. Družine 113,70% solventna.

Rojaki(inje)! Pristopite v njeno sredo.
Za nadaljna pojasnila se obrnite na Glavni Urad — 301 Lime St., Joliet, Illinois.

NAZNANILO.

Cenjeno članstvo D. S. D.:

Službeno se vam naznani, da se bo revizija knjig, in polletna seja glavnega zborovanja vršila v četrtek dne 27. julija.

Torej, ako imate kateri kakšna priporočila, navodila ali pa priporočila, ste naproseni da se jih pošlje na glavni urad vsaj do dne 25. julija.

Za D. S. D.,

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

IZ URADA GL. TAJNIKA D. S. D.

Meseca junija so prejeli bolniško podporo sledeči člani in članice:

Društ. št. 1.	Mary Matkovitch	\$24.00
	Mary Pasdertz	35.00
	Joseph Zugel	5.00
	Margaret Zelko	17.25
	Frank Russ	13.00
	Michael Gregorash Sr.	35.00
	Joseph Stimac	20.00
	Rudolph Koletto, pol.	17.50
	Jacob Gombach Jr.	20.00
	Anton Sraj Sr.	15.00
	Martin Werkovsek	23.75
	Catherine Scinkovec	15.00
	Paul Tomec, pol.	12.50
	Joseph E. Gregorich	30.00
	Mary Matkovich	15.00
	Jacob Gombach Jr.	28.00
	Joseph Madic	25.00
	Rudolph Koletto, pol.	14.00
	Joseph Klepec Sr.	22.00
	Anton Sraj Sr.	20.00
	Olga Mozina	15.00
Društ. št. 5.	Matthew Bayuk, pol.	27.00
Društ. št. 6.	Mary Barle	110.00
Društ. št. 11.	Michael Vidina	35.00
	Martin Bayuk	32.00
Društ. št. 12.	Katherine Videtich	16.50
	Frances Strle	20.00
	Mary Petrovic	15.00
	Steve Gyura	25.00
	George Veselich	36.00
	Michael Sugel	15.00
	Katherine Gyura	6.50
	George Veselich	27.00
	Michael Sugel	30.00
Društ. št. 14.	Anna Malek	29.00
Društ. št. 17.	Paulina Lubshina, pol.	17.50
Društ. št. 19.	Nickolas Niksich	36.00
	Skupaj	\$899.50

izplačano iz upravnice

Društ. št. 1.	Barbara Ancel Jr., Appendix	\$75.00
	Joseph Madic, Appendix	75.00
	Anton Nemanich, Hernia	75.00
	Frank Riffel, Appendix	75.00
	Skupaj	\$300.00

Izplačali za posmrtnine:

Dr. št. 1.	Za pok. Christina Kren, cert. 5444-A	\$ 250.00
Dr. št. 11.	Za pok. Rev. John Mertel, cert. 5715-A	500.00
Dr. št. 13.	Za pok. Stephen Gyura, cert. 5926-A	500.00
	Skupaj	\$1,250.00

Za D. S. D.,

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

V CVETLIČNEM VRTU NA RAZSTAVI

Med najbolj obiskanimi prostori na newyorški razstavi so tisti, kjer so razstavljene razne vrste cvetlic. Gornja slika kaže enega teh prostorov.

IMENIK in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik John Kramarich, 1314 Cora St.; tajnik John Barbic, 1103 Vine St.; blagajnik Frank Gerdesich, 807 Clement St. Vsi v Joliet, Ill. — Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v stari soli sv. Jožefa.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldsich, tajnik in blagajnik Sam Goldsich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Preds. Anton Strukel, 1101 — 5th St.; tajnik in blagajnik John Prazen, 1303 Third St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P.O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Pred. Louis Basky, 1018 Poplar Street, tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. — Seja se vsi vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobor. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Marincic, North Chicago, Ill.; tajnik in blagajnik Joseph L. Drasler ml., 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. Seja se vsi vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmi uri do predkrija v novi šolski dvorani na Tenth St.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Preds. Martin Zagar, 600 Moen Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.; tajnik George Weselich, 5222 Keystone St.; blagajnik Matthew Balkovec, 5641 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. — Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v Slov. Domu, 57. cesta.

Št. 12. Društvo sv. Cecilije, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Jerisha, 658 N. Broadway Street, tajnica Rose Bahor, 821 N. Center St.; blagajnica Jennie Krall, 1265 N. Hickory St. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare sole sv. Jožefa.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitela, Chicago, Ill. — Preds. Andrew Glavach, 1784 W. 21st St.; tajnik John Densa, 2730 Arthington St.; blagajnik Joseph C. Foy, 1828 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. — Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St.

Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa. — Preds. Joseph Pavlakovich, 308 North ave.; taj. Michael Kelly, 612 Sycamore St., East Pittsburgh; blag. George Kavan, 1500 Oak Ave., Turtle Creek, Pa. — Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v Croation American Citizen Club, Braddock Ave., East Pittsburgh, Pa.

Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednica Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Amalia Anzelc, 1858 W. Cermak Rd.; blagajnica Theresa Pintar, 1930 W. 22nd Str. Vse v Chicago, Ill. — Seja se vsi vsi vsi četrto ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katarina Bajuk, preds. 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajnica Katherine Danyun, 1011 Pine Street. — Vse v Ottawa, Ill. Seja se

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani)

ne je umrl že pred devetimi leti. — Pokojnici naj bo večni mir, ostalim, ki za njo žalujejo, pa naše sožalje!

Mrs. T. Čekada gre te dni zopet v bolnišnico, v kateri je bila par mesecev in se je podvrгла operaciji, katero je srečno prestala. Ker se ji pa zdravje še ne vrača povoljno, so ji zdravniki svetovali, naj se za nekaj dni poda nazaj v bolnišnico. Želimo ji skorajšnjega okrevanja in vrnitve k ljubljeni družini! — Bolne so tudi Mrs. Čuk in Mrs. Moder, katere se pa zdravijo doma. Vsem želimo skorajšnjega zdravlja.

Prvi dan v juliju smo se zbrali skupaj, kakih 25 po številu. Hoteli smo napraviti presenečenje, kakor pravijo, ali suprise party, pa smo bili mi sami najbolj presenečeni. Nekdo je namreč izdal naše načrte. — Well — fletno je pa vseeno bilo. Petja in smeha ni bilo. — V nedeljo 2. julija smo imeli piknik fare sv. Terezije. Tudi tukaj je bilo velikih zabav. G. župnik Hoge so zabavali mladino. Priredili so jim razne tekme, katerim smo se tudi starejši od srca nasmijali. Mladci se je trla okrog gospoda, da je bilo videti, kot mu bodo vsak čas noge spodešle. Kateri ni bil v tekmi, je hotel pa ob blizu videti kdo bo zmagal. — Kdo naj bi jim zameril? Menim, da bi tudi Father ne bili posebno hudi, če bi jih bili otroci spravili z ravnotežja na svoje glave. Upam, da je ta izlet, oziroma piknik, rodil vsestransko zadovoljnost in uspeh.

Tretjo nedeljo 16. julija, pa priredi svoj prvi piknik društvo sv. Stefana KSKJ. — Pomislite, prvi piknik, odkar društvo obstoji. Vsi tedi tega je upati, da pridete vsi, ne samo člani na ta piknik, pač vsi prijatelji. Pripeljete s seboj tudi svoje otroke naj se igrajo v senci dreves v parku sv. Terezije nasproti cerkve. — Vediti, da KSKJ letos slavi 45 letni jubilej svojega obstoja. V tem smislu vabi društvo sv. Stefana vse one, ki jim je vera, dom pri narod na srcu. Pridite na to prireditev. Nadalje vas društvo sv. Stefana vabi tudi v svoje vrste, da se tudi vi pridružite pod zastavo prve in najstarejše slovenske organizacije Kranjske Slovenske Katoliške Jednote. Kot katoličanom, je vaša dolžnost spadati v katoliška društva, naročati in čitati katoliško časopisje. — Pozdrav somišljenikom in čitateljem.

Poročevalec

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

1901 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izjemni ob sredah.

Residenčni telefon: La Grange 3966

Uradni telefon: Canal 4918

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite o-krasiti grobove svo-jih dragih, ne po-zabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nasel- binah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti na- grobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

527 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

NA OBISK V STARO DOMOVINO

NAŠE POTOVANJE PO AVSTRIJI, GRADEC.

(Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.)

Prišedši domov iz Maribora, smo imeli en dan za sebe, da se odpočijemo od naših obiskov po Štajerskem. Obenem smo se začeli pripravljati za našo drugo turo, katere se je pričela z dnem 26. julija, ali na dan sv. Ane, pod okriljem Slov. Zenske Zveze. Kakor na prvi turi, tako smo tudi na drugi turi se vsi udeležili tega izleta, kajti naša želja je bila vse videti in doživeti kaj je sploh mogoče videti, ob času katerega smo namenili za naše bi- vanje v Evropi.

Ker sem vse doživljala tega izleta že opisala pred par tedni, radi tega bom ta del preskočila ter nadaljevala z našim bodo- čim potovanjem po Evropi.

Se ko smo bili doma v Ameri- ki smo se zgovorili, da naše po- tovanje ne bo veljalo le po Jugo- slaviji, temveč tudi izven naše domovine, kajti vedno je bila naša želja, videti na lastne oči, ka- ko se imajo narodi po Evropi, o katerih smo toliko čitali zlasti v preteklih mesecih predno smo se podali na pot. Z eno besedo naš namen je bil potovati kar naprej, dokler se bo dalo, in dokler se ne bomo naveličali več- nega romanja.

Šli smo torej k "Putniku" po- tovalni agenciji v Ljubljani, ter jim razložili naš cilj potovanja. Tu smo si preskrbeli vožnje list- ke za nas štiri, in vse potrebne informacije, katere so tako va- žne za vsakega potnika, kateri je neizkušenc potovanja med drugimi narodi. Dne 8. avgusta se ob eni popoldne odpeljemo iz Ljubljane proti Gradecu, katero mesto ni daleč od jugoslovanske meje, ob avstrijski strani. Gra- dec je znano kot zgodovinsko mesto, katero je igralo mnogo- krat važne politične vloge. Me- sto ima 200.000 prebivalcev. Tu najdeš prebivalce, ki vsi govor- je nemško, pred preobratom je Gradec spadal pod Avstrijo, ter je eno prvih mest, ki je razobe- silo Svastiko zastavo. Če ravno je večje število v Gradecu tudi pravih Slovencev, vendar vsi ti govorijo med sabo nemški, nava- dili so se tega, in tudi nemške sege, ker pripadajo drugi vlad.

Prišli smo v Gradec ob pol- šestih popoldne. Že postaja, ki je zelo velika, ima več prog ka- kor vsaka druga v naši Jugosla- viji in je moderna zgradba, ter ima tudi pod zemljo razne izho- de, restavrate, informacijske postaje in vse drugo, vse to se dobi že kar pod zemljo pod po- stajo v Gradecu. Zgoraj smo po- stajali kar občeudovali, takoj smo opazili drugačne gospodarske razmere, kakor pri nas v domo- vini; tu v Gradecu na postaji, smo opazili vozove postrežkov, ki so regulirani z motorjem, in kar hitro postrežek ali nosač prepelje priljago od enega vla- ka do drugega, med tem, ko pri nas morajo težko riniti z roka- mi naprej, ali eden spredaj dru- gi zopet v zadaj. Mislila sem si, oh, zakaj si pri nas tako ne iz- boljšajo, saj je komaj par ur od naše meje, že je upeljena bolj moderna prepeljava.

Tu opazimo uradnike na po- staji v krasnih uniformah, z je bil že ves moker. Naš vodnik svastiko simbolom na rokavih, pred postajo je korakalo večje število vojaštva, v temno zelene uniforme, strogih obrazov, sko- raj bi rekla nekoliko ošabnih. Ker smo želeli takoj vedeti, ka- tera proga je za na Dunaj za prihodnji dan, da smo bolj brez skrbi, ker tu niso bile ene ali dve proge, temveč kar po vrsti eno za drugo, nam pove oficir na naše začudenje zelo uljudno, kajero progo imamo vzeti. Pre- mišljevali smo in ugibali, ali so vsi ti v resnici iz srca udani Hitlerju?

Naselimo se v Weitzer hotel, ki je bolj v sredini mesta. Kma-

lo na to si gremo ogledati me- sto, peš, da vidimo koliko je se- daj spremembe po 11 letih od kar smo bili tu nazadnje od kar imajo novo vlado. Pridemo do Hitler Platz, (kateri prostor je bil prej na čast (Franc Jožefu) in tu vidimo na tisoče mladih deklet, ki so se zbirale od vseh mesta Avstrije in Nemčije, ki so prišle na skupni sestanek, pojoč novo nemško himno na čast Hit- lerju. Začel je liti dež, toda te dekleta se niso ustrašile ali pre- maknile, pele so kar nadalje po nemško in navdušeno pozdrav- ljale Hitlerja. Seveda se nam je vse to neumno videlo. Kajti po- zneje nam je bilo povedano od zanesljivih prijateljev, katere imamo v Gradecu, da starejši narod ni tako navdušen za Hit- lerja, le mladina, ki je še neiz- kušena bi šla skozi ogenj zanj.

Prihodnji dan si najamemo avto, ter mu naročimo, da želi- mo videti tisti slavni "Hummel Teich" (nebeško jezero).

To je mali otok na jezeru, ves razsvetljen v električnih lučih z belimi mizicami, po sredini ota- ka, od koder dobiš iz restavra- cije razne okrepitilne dobrote. Posebno po noči je to čarobni kraj, kjer razsvetljuje mali otok na stotine lučic, v sredini otoka svira več komadna orkestra, okoli tebe veslajo mali čolni, od koder se slišijo lepe pesmi, zdi se ti, kakor da sediš v paradizu, da nisi na svetu več; kajti kaj takega divno krasnega se ne do- živi več na potovanju, to je pra- vi romantičen kraj. Nadaljevali smo naš izlet po Gradecu, da smo šli na veliki hrib v sredini mesta, "Schlossberg". Na ta hrib se lahko pride na tri načine, in- sicer peš, nato z malo karo po- dobno dvigalu, ki te počasi vle- če navzgor ali z avtom. Mi smo si to pot izbrali avto (ker pred 11 leti smo šli na dvigalo) sedaj smo poizkusili kako se pride z avtom na vrh hriba. Po raznih ovinkih smo končno prispeli na vrh hriba. Šele iz vrh hriba se da razumeti potniku kako kra- sno je mesto Gradec. Tu ako po- gledaš z ene strani vidiš pod sa- bo krasno modro reko z nebroj mostovi, na drugo stran zagle- daš "Rathaus", dalje Jakomin- platz, zopet iz druge strani vi- diš krasno cerkev sv. Jožefa, na- to zopet iz belega marmornja kra- sno gledališče Operahaus. Šli smo peš še nekoliko višje na hribu in tu smo od bližine ob- čudovali veliki turn in v nji ve- likansko uro, ki je kazalec ča- sa za ves Gradec. Tu na hribu imajo restavracijo, kjer dobiš vse od najboljšega kosila do naj- finejše pijače, dalje je tu teater na prostem, kjer se ljudje radi udeležujejo posebno v vročem poletnem dnevu. Mudili smo se na tem hribu ravno ob času, ko je imel en igralec izkušnje, go- voril je tako navdušeno, tako prepričevalno, kakor da bi imel pred sabo vse sedeže zasedene, vse lože polne, toda bilo je pa v resnici vse prazno in če ravno je v istem času začel dež liti, ni njega to prav nič motilo, kajti nadaljeval je do konca če ravno je bil že ves moker. Naš vodnik je pravil, da na ta način imajo vedno tu izkušnje igralci in dru- gi govorniki. Ko smo videli vse zanimivosti iz tega hriba, smo se podali navzdol. Ogledali smo si muzeum, kateri je bil nek- danja last avstrijskega presto- lonaslednika Franc Ferdinanda, in kjer še vedno imajo shranje- ne njegove dragocenosti; dalje Marija Platz, dalje palača gu- vernerja, cerkev sv. Egdinusa, ki je stolna cerkev in v kateri mašuje škof, ter je na poseben način od znotraj slikana, dalje kip Franc Jožefa I. ter trdnjavo iz davnih dni, kjer so nekč-

(Dalje na 4. strani)

“Podkrnoški gospod”

Dolores Vieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

Marko steče v hišo. Nad vrati se odpre okno, drhteči glas doma Silvestra prodre visoko in boječe v svinčeni molk.

“Kaj, kaj pa je? Kaj pa zvoni? Gori?”

Lenart vprav zapne krepko jermen pri sedlu, zakliče nestrpno nazaj:

“Ne vidite, prečastiti, ognje po gori? Turki gredo!”

Dekle rezko zavrešče. Nato začno jokati in pa ihteti. Dom Silvester vpraša čez čas z ubitim glasom:

“In kaj boste naredili, milostni?”

Lenart se zravna in okrene obraz gori proti oknu:

“Jahal,” reče na kratko, “moramo jih zadržati.”

Tedaj ženske zvonko krikujejo in pobegnejo pred Lenartom v temno vežo. Dom Silvester pa stegne roče roke:

“Milostni — nikarite! Turki, oni so šiba božja — jim nihče ne more biti kos! Gospod prošt, drugi gospodje ostanejo vsak na svojem gradu. V prošitjo sem gori tudi ne morejo. Dajte vrata zadlati s koli, gospod!” krikuje kar siloma proseč, ko vidi, kako nese Marko meč in oklep.

“Tecl!” veli Lenart fantinu. Fant steče po strmi poti doli v vas.

Lenart več ne sliši, kaj še dalje kliče hromec. Naglo si nadene mrzlo železje okrog razbijajočih prsi, si da od stare Polone zapeti kaveljčke in jermena, si opaše meč in povezne železno čelado na glavo.

Medtem mu snujejo misli jasno in čudno hladno:

“Castelbarco gori na gradu je še zmeraj bolan; pa za red bo kljub temu lahko skrbel. Starega stotnika vse spoštuje in se ga boji. On sam zbere može, se postavi Turkom po robu — v Jadovškem blatu, — ne, — bolje bo ob Krki, v jelševju. Tam se lahko krije, lahko v temi podere most. — Krka je narastla. Topli veter taja po gorah zgodnji sneg.”

Okrog cerkvenega ogla prisopiha debeli hišni oskrbnik Castelbarcov, vidi Lenarta oboroženega, vzklikne globoko: “Deo gratias!”, potegne z glave čepico in zasope:

“Gospod vam dajo vedeti: to ni noben navaden ogenj, to je znamenje, da preti sila! Pa vidim, saj ste že oboroženi, gospod prošt —”

Lenart prikima.

“Turki!” reče. “Zahvalim se stotniku. Ženske pošljem v prošitjo in v grad, pod njegovo varstvo.”

Oskrbnik vneto prikima. Okroglo obličje mu ne kaže preveč skrbi: odkar stoji podkrnoški grad na svoji pečini, ni bil še noben sovražnik v njem.

“Gospod stotnik so že rekli: če bo treba, se bodo dali zanesti v prošitjo, zastran zidovja in vrat.”

“Prav,” reče Lenart; “gospod Castelbranco ve že sam najbolje, kaj je treba storiti.”

S temi besedami se zavihti v sedlo in potisne Župana skozi ozka vratca v zidu. Medtem ko jaha doli v vas po ozki, strmi stezi, da konju polzi in drsi, se v zvoniku izklenkata zvonova.

Podkrnoški mlin stoji globoko v vlažni senci ob Glini. Megle se plazijo okrog počivajočega kolesa. Rdeče luči dajejo negotov svet, zamolkel škripot in nagli glasovi hrume okrog vode.

Rezko klopota Župan čez most. Neka žena mu plane iz rdeče megle naproti.

“Je resen?” zakriči in se oklene s sklenjenimi rokami stremena, “je resen, da gredo peslajnarji?”

“Resen! Ampak gori v prošitji se ti ne zgodi nič!”

Tedaj zažene žena jok na ves glas in zbeži v hišo.

Čez mostove priropotajo možje, z Brega, s Špic.

Z mrzlično nestrpnostjo čaka Lenart, da se zbero okrog njega. Surovi, rjavi obrazi jim žare od urnega teka. Pošastno se sveti nekaj kos kmetom nad belolasimi glavami. Fantje drzno nosijo ob strani svoje skrivne nože za lov na jelene in merjasce in samojstre, med optami pa jim tiče prače.

“Vsi sami divji lovci!” šine Lenartu skozi možgane, toda v srcu mu vstaja divja radost. So prišli, so le prišli, njegovi kmetje! Ni niti vedel, da se boji, da jih ne bo. Zdaj, ko se mu je odvalil kamen od srca, zdaj šele čuti.

“Možaki,” jim reče prigluljeno, kakor da preži sovražnik že v vrbju, in modre oči se mu svetijo v temi kakor volku, “po-hitimo v Ceterajo, h Krki, — tam podremo most. Čez Krko jih ne bo moglo dosti hkrati. Poprežimo nanje in storimo, kar je treba. — Turki ne smejo, niti eden ne, v našo deželo! Rajši naj je nas vseh konec!”

Možaki sopéjo, toda ne rečejo ničesar. Nekateri kratko prikimajo; tik pred konjem se reži mlad hlapec in kaže bleščeče se bele zobe. Možje odrinejo. Mlinar hiti z žago in kladivom in kleščami. Od prošitje priteče za njimi še kakih deset hlapcev, ki jih Castelbarco ne potrebuje za zidovjem.

Na stegnah gori je, kakor da je kdo meglo ta trenutek odtrgal, da se vidi, kako raste na vzhodu žar požara. Možje se spuste v tek.

Po grudastih potih čez polja odkakuje visoko obloženi vozovi. Gori čepa ženske, zavite v temne ogrinjalke, in molče. Jokajoči, preplašeni otroci zakričijo, ko zagledajo grozljivi sprevod moških. Potem jih srečuje živina, ki jo gonijo v grad deklince, trepetajoče od strahu.

V Selu stoji dosti moških okrog križa pod lipo: moški iz Hovje vasi, z Gradnice in Viherje vasi in iz Predlja. Možje z Gradnice imajo krive sablje, še od ena in osemdesetega leta sem, ko so mlatili turško krdelo.

Ko gredo od Ceteraje proti Krki, jih je pač vseh skupaj do dvesto, če prištejemo fantine.

Z naglimi, dolgimi koraki hropejo naprej. Ne govore nič in ne mislijo nič; neokretni prsti jim stiskajo orožje in oči jim divje bulijo v ognjeni žar.

Ne vedo, ali se bodo postavili po robu sto ali tisoč peslajnarjem. Osemnajst tisoč jih je bilo leta šest in sedemdesetega. Ampak, da bi sami od sebe dali pokončati svojo deželico? “Naka, rajši naj nas bo konec! Mi, Korošci, mi ne vpijemo za prazen nič, smo dolgo tiho. Ampak kadar je treba, takrat udarimo!”

(Dalje prih.)

NA OBISK V STARO DOMOVINO
(Nadaljevanje s 3. strani.)

streljali špijone, ter dvor nemškega konzula.

Obiskali smo isto jutro tudi go. Lehman, na Humboldt strasse, ki je teta od Mrs. Frank We-dic, v Jolietu, in katera nas je zelo prijazno sprejela. Sopro-ga Lehman je bil svoje čase okrajni glavar mesta Gradec. Popoldne istega dne smo obiska-li delavnico Johan Franc, kjer vodi kamnoseško obrt, in ima veliko število kamnosekov zaposlenih. Dalje smo obiskali sestrično od mojega očeta in njeno družino. Tu so nam pripovedo-vali da v Gradcu ni več Judov, kajti vsi so ubežali pred novimi nemškimi postavami, videli smo tudi da imajo privatna stano-vanja kakor tudi štacune na vseh oknih razobešene slike A-dolfa Hitlerja, toda tega še ni dovolj, ko vstopiš v veže hote-lov, gostiln in drugih domovih, tudi v predsobah imajo na čast-nem mestu razobešene slike Hit-lerja, v dragocenih okvirjih. Si-cer se dobijo slike tudi zastoj, ako le vprašaš za njo, na ta na-čin postrežejo onim družinam, ki so bolj revnega stanu, da ni-majo izgovora zakaj jim ne visi njih “Führer” na častnem me-stu. Opazili smo tudi da imajo na oknih štacune napise po nemški: “Mi nismo judji”. To-liko navdušenja za njih vodite-lja nisem kmalu doživela čerav-no sem se nahajala pozneje na nemških tleh.

Tu v Gradcu se spominjam so ljudje vedno pripravljeni bo-jevati za njih načela. Spomi-njam se kako je bilo še pred 11 leti na našem zadnjem obisku, ko so imeli še “heimweherje”, ki so se sprli z regularnimi vo-jaki in je prišlo povelje ustaviti vse vlake. Ker smo imeli že ta-krat isto jutro nadaljevati našo pot, na Dunaj, smo morali proti naši volji podaljšati bivanje v Gradcu, toda končno se nam je tudi to neumnost zdelo, smo na-jeli avto, ki nas je vozil več ur nazaj, dokler nismo izstopili na jugoslavenski meji v Št. Ilju.

Bilo je potrebno, da tudi to pot, da zaključimo naše bivanje v krasnem mestu Gradcu, toda na žalost mi je zmanjkalo nem-skih mark, in rada ali nerada ni bilo vprašanja, sem morala pred odhodom vstopiti v menjalnico. Tu izmenjam traveling check za \$50.00, in v moje razočaranje sem prejela tako malo mark zanj, da za ta denar nismo si mogli mnogo privoščiti. Še ni-

kjer potem na našem nadalj-nem potovanju po Avstriji in Nemčiji nismo prejeli tako malo svoto za ameriški tolar kakor ravno v Gradcu. Vodnik nam je pravil, da je vzrok gotovo bor-za, ali pa mora menjalnica več-jim bankam plačevati gotove provizije od ameriških tolarjev, katere menjajo.

Oko šestih zvečer odriemo z vlakom proti Dunaju. Vlak je bil elegantno opremljen, vozili smo se vso pot v drugem razre-du. Zunaj na vagonih je bil na-pis “Oestereich, Wein, Berlin, Roma”. Ko smo našo prtljago uredili v kabini, stopimo še en-krat k oknu, da se na ta način poslovimo od Gradca, kateri nam je nudil toliko razvedrila. Razgovarjala sem se s hčerkami po angleško, in v naše začudenje nas ogovori v istem trenutku po angleško neznana dama, ki nas vpraša ako smo iz Amerike. Ker je tudi ona znala dobro angle-ščino smo takoj uganili, da tudi ona prihaja od tu. Kmalu se predstavimo eni drugi, nakar nam povg, da je Slovenka iz Lo-rain, Ohio po imenu Vida Kum-še, ki je prišla čez morje z Itali-jansko linijo, ki je pristal v Genovi. Imela je priliko ob istem času obiskati tudi Naples, (Napoli) in druge krasne itali-janske mesta, odkoder je nada-ljevala pot do Jugoslavije.

Ker je bila gospodična Kum-še tudi namenjena na Dunaj, smo jo povabili v našo kabino, kjer smo eni drugi krajšali čas na vlaku. Potovala je popolno-sama in sicer pod agencijo po Evropi “Cook”. Tu je imela fino postrežbo, in ni se ji bilo treba bati, da bi kam zašla. Vendar smo se ji čudili, da kot dekle si upa tako sama po svetu potovati, toda Slovenec povsod najde brate in sestre po svetu, kar se je gotovo v tem slučaju. Ker smo imeli brzovlak, smo kar hitro zapuščali mesto za me-stom in približevali smo se, krasnemu glavnemu mestu nek-danje velike Avstrije.

Naše bivanje na Dunaju, sle-di prihodnjič.

—

IZGLEDI LETOŠNJE ŽETVE

Washington, D. C. — Po ce-nitvah poljedelskega depart-menta bo letošnji pridelek pšenice v Zed. državah znašal okrog 717 milijonov bušljev, kar bo pribl. 215 milijonov bušljev manj kakor lani.

—

“Amerikanski Slovenec” in “Novi Svet” sta lista, brez ka-terih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

ROŽNIVENCE

za vse razne slučaje si lahko naročite iz naše Knjigarne. Nekaj izbire objavljamo tu. Za kake posebne slučaje, kot darove za obletnice porok ali kaj drugega imamo v zalogi še boljše in dražje. Za take slučaje nam pišite in postregli vam bomo po želji.

Štev. 34. “ALL STERLING SILVER ROSARY” (kra-sen srebrni rožnivec, v črni barvi, pripraven za moške in ženske.....\$2.50

Štev. 17. “KRASNI SKIOPICNI ROŽNIVENCI”, ki imajo v jagodah za očenaše vdlane skiopične sil-ke Križevga pota. Dobijo se v črni, plavi, vijolič-ni in zeleni barvi.....\$1.50

Štev. 108. “KRASEN PEARL ROSARY” z lepim posrebr-nenim križem, pripraven zlasti za žene in dekleta \$1.35

Štev. 97. LEPI “THE GUARD RING ROSARY” iz be-lih pearl jagod, posebno trpežno okovani, z lepim križem, pripraven zlasti za žene in dekleta.....\$1.25

KRASNI ROŽNIVENCI, delani iz lepega barvanega stekla v beli, rdeči, rumeni in zeleni barvi. Pripravi za moške in ženske, fante in dekleta. Priprostejši po.....75c

Bolje kovani z lepšimi križi.....\$1.00

LEPI ČRNI ROŽNIVENCI z pozlačeno ali posrebrnjeno verižico za ženske in moške. Priprostejši.....50c

Bolje kovani z lepšim križem.....75c

DRUGI CENEJŠI RAZNI ROŽNIVENCI:

Štev. 38. Črne barve, z okovanim lesenim križem.....60c

Štev. 105. Pearl Gold Rosary, z lepim križcem.....50c

Štev. 106. Lepe vijolične barve, z lepim križcem.....50c

Štev. 102. Beli rožni venec z lepim križcem.....50c

Štev. 146. Lep črn rožnivec, za moške in fante.....45c

Štev. 103. Lep beli, z lepim križcem.....25c

Pri naročilih naj vsak navede štev. rožnivencev ter kake bar-ve se naj pošljejo, da bo mogoče pravilno postreči. K naročilom je pridati potreben znesek. Po C.O.D. teh pošiljav ne pošilja-mo, razven, če želi prejemnik, da se stroški za C.O.D. zaračunajo njemu. — Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. — Chicago, Illinois

Pisano polje

I. M. D.

IVERI.

Ako so pri slovaškem za-držanju pri zadnji krizi odlo-čevali mažaroni, pač ni moglo iti za kako slovaško “svobo-do,” in če so res pri tem pravi Slovaki le nekaj upali tudi na to svobodo, vidijo lahko že zdaj, da so ubrali napačno pot, ko so leteli k Hitlerju. Pr-vič so pustili Slovakom le neki kurnjak. Že po treh mesecih tak kurnjak ne more živeti. Slovaška krona je izgubila do 75 odstotkov. Morda so upali na — leta, in Hitler je rekel, da jim garantira 25 let — svobode. Po dobi treh mesecev pa govorijo že o — delitvi, ker ne gre s tem kurnjakom na-prej. Tistih 25 let garancije pa hočejo požreti s tem, da Slo-vaki sami zahtevajo — deli-tev. Večino bi pograbili nena-sitni Mažar, drugo pa enako lačni Hitler, in niti — protek-torata bi ne bilo treba. Kako se vračuje Slovanu, ki vidi le svoj — kurnjak.

Tudi Poljakom prihaja vro-če ko so padli Čehom z no-žem v hrbet, da dobijo neko fliko. Slovakijska še ni razdelje-na, ampak že zdaj se Hitler obnaša, kakor bi bila, in po-šilja nemško vojaštvo na polj-sko mejo in gradi tam trdnja-ve, da ima Poljsko že vso ob-kroženo. Veselje je bilo v Var-šavi, ko so pridobili Tešinj, fliko, zdaj imajo tako mejo, da bi za obrambo največja ar-mada ne zadostovala. In že po kratkih treh mesecih se povra-čuje, ko je tako potrebna slo-vanska vzajemnost le na — papirju. Poljak je sunil Čeha v hrbet, zdaj ga drži Nemec za vrat.

“O “Krizi liberalizma” piše in potoži liberalci sam (v Na-predku). Tako le potoži:

V najhujših škripcih se v sedanjih časih nahaja liberal-ni misleč človek, svobodomi-slec ali kakorkoli že hočete imenovati človeka, ki ga je narava obremenila z možgani, ki ga silijo, da ne gleda samo na levo ali samo na desno, temveč na obe strani pa tudi naprej in nazaj ter skuša dati prav vsakomur, kadar je pre-pričan, da je v pravem, in se tudi ne boji povedati bodisi levičarju ali desničarju, da se motita, ako ga je opazovanje in proučevanje njunih besed in dejanj uverilo, da sta se zmotila.

Roba izgleda, da je liberal-ni ali svobodomiseln človek prišel do zavesti pristne to-lerance v vsakem oziru. To je vrlo lepo. Kriza more biti res huda. Ni bilo vedno tako. Jaz sem videl čase, ko je bil libe-ralizem na vrhuncu. Strpen, tolerant? Kaj še? Vsa inte-ligenca je bila liberalna, in morala biti liberalna, da je ve-ljala kot inteligenco. V nižjih slojih pa je bil spočet — so-cializem, in bil rojen in je ra-stel in postal močan in začel spodrivati liberalnega očeta, in ta prešerni sinko je rodil ko-munizem in komunizem je za-čel spodrivati socializem in tu smo nekako dandanes. Libera-

lizem je stari oče in je podoben kmetu, ki je zagospoda-ril ali moral iti “v kot”. Spomi-ni pa so ostali in tako se ta liberalizem še hoče postavljati in je postal — pohleven, to-leranten, strpen, noče ne na levo, ne na desno, vsakemu rad prizna, kakorkoli se mu poljubi, pa je le v starcu ostal spomin na boljše dni, in po-stavlja se, kakor bi prav le on sam imel vso resnico v zakupu, in se pritožuje, kako ga suva-jo od desne in od leve, in trdi, da je prišel v krizo, ko ga je že davno kriza pobrala. Prav naši amerikanski, ne ravno slovensko amerikanski, krogi nudijo najžalostnejšo sliko te-ga skrahiranega starca, ki ži-vi le od sladkih in lepših spomi-nov, pa se klanja na levo in desno, da bi ga pustili pri miru.

Ako jih dobi v rebra od le-ve, od lastnih otrok socializma in komunizma, je njegova za-deva, od desne jih bo dobiv-ljal še naprej, ker prav ta li-beralizem je potisnil človeka v naturalizem, zanikal duhov-no stran na človeku, mu od-vzel Boga in ga potisnil v ateizem. Pri tem se pa dela, kakor bi le on imel — resnico, in bi ta ne bila ne na levi, kar je res, niti ne na desni, ker tu na desni bi dejstva baje kar “ustvarjali” in verovali, da bi bilo dvakrat dva pet, kakor hoče povedati z nekim “cer-kvenim očetom.”

Sam pravi, da je zašel v kri-zo, pa so krize le drugi krivi, na levi in desni so krivi, on sam pa bo izvlekel človeštvo iz vse sedanje mizerije, ko je prav on sam človeštvo v to mizerijo pahnil. Ako je na člo-veku le in edinole neka pri-rodna stran, kakor je začel učiti liberalizem in še hoče učiti, bo mizerija od dne do dne večja, če je pa na človeku še druga, duhovna stran, ne bo samole neka kriza pela, pe-la in zapela bo — smrt.

—

Kjer katoličani ne skrbje za razširjevanje svojega katol-itska, tam da je jo najljepšo priliko nasprotnikom, da šir-jó ti svoj protiverski tisk.

MOLITVENIKI

Vsem, ki so nas zadnje mese-ce popraševali po molitveniku “DUŠNA PAŠA”, ki ga je spi-sal škof Friderik Baraga in so ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih do-bili v prodajo in zalogo.

Molitvenik “DUŠNA PAŠA” stane.....\$1.50.

V prodajo smo dobili tudi mo-litvenik “SVETE MAŠE”, ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodušek. Tudi ta molitvenik stane.....\$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli v prodajo je “SLAVA GOSPODU”, ki stane tudi \$1.50.

Naročilom je pridjati potreb-ni znesek in poslati na:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEČ
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Piknik

ki ga prirejate bo uspel, če ga dobro razglasite v javnosti po-tom oglaševanja v

Amerikanskem Slovencu

Za društva imamo posebne cene.

Učbenik
Angleškega
jezika

Vsebuje SLOVNIČO
in kratek SLOYAR.
Zelo praktična knjiga. Žepne
oblika.

TA NOVI SLOVAR
ima posebno poglavje o ameriški an-gleščini. Slovar je priredil in sestavl-jal znani profesor J. Mulaček, ki je bil več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno.....\$1.50
Broširan mehko.....\$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois